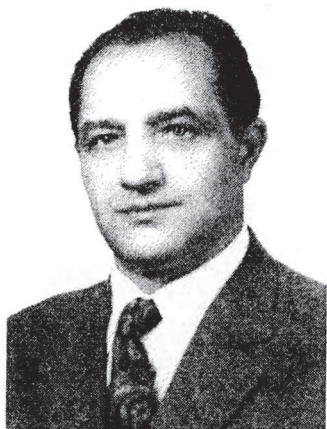

DOC. DR INŻ. BOHDAN BOHONOS

1920-2000†

Doc. dr inż. Bohdan Bohonos urodził się 20 września 1920 roku w Kosowie w województwie stanisławowskim. Po ukończeniu szkoły podstawowej w Kosowie, uczęszczał do Liceum Handlowego w Stanisławowie, które ukończył w roku 1938. Pod koniec 1938 roku rozpoczął pracę w Zarządzie Miejskim w Kosowie. W kwietniu 1940 roku został ewakuowany wraz z rodziną do miejscowości Semipałatyńsk w Republice Kazachskiej ZSRR. Do jesieni 1940 roku pracował przy wydobywaniu torfu, a następnie został zatrudniony jako pomocnik rachmistrza w tejże kopalni, a następnie do roku 1941 do 1943 jako rachmistrz w Zjednoczeniu Przemysłu Mleczarskiego „Trest Mostoprom” także w Semipałatyńsku. W roku 1941 ukończył 10. klasę wieczorowej szkoły „Turk-Sib” uzyskując prawo do studiów na wyższych uczelniach ZSRR. Rozpoczął studia na Wydziale Fizyczno-Matematycznym Instytutu Pedagogicznego w Semipałatyńsku, jednakże ze względów materialnych musiał je przerwać w roku 1942.

W maju 1943 został powołany do wojska do I Dywizji Piechoty im. Tadeusza Kościuszki. Wraz z dywizją brał udział w bitwie pod Lenino, gdzie w dniu 13 października 1943 roku został ciężko ranny. Po wyleczeniu ran, w lipcu 1944 roku, został skierowany do Jednostki Wojskowej w Żytomierzu, a następnie do baterii pomiarowej Oficerskiej Szkoły Artylerii w Chełmie Lubelskim.

W kwietniu 1945 roku, po zakończeniu nauki w Oficerskiej Szkole Artylerii, otrzymał stopień podporucznika i rozpoczął służbę w tejże szkole na stanowisku wykładowcy topografii artyleryjskiej. Po przeniesieniu szkoły do Olsztyna a następnie do Torunia kontynuował pracę na stanowisku wykładowcy. W tym okresie przygotował, jako jeden z współautorów, „Podręcznik Topografii Wojskowej” wydany w roku 1946 przez Wojskowy Instytut Naukowo-Badawczy.

Jesienią 1947 roku został skierowany do Batalionu Akademickiego w Warszawie na studia na Wydziale Geodezji i Kartografii Politechniki Warszawskiej. Po ukończeniu studiów na Wydziale Geodezji i Kartografii i napisaniu pracy dyplomowej w roku 1952 uzyskał stopień magistra inżyniera. Po ukończeniu studiów pełnił służbę na stanowiskach techniczno- sztabowych w Jednostkach Wojskowych Służby Topograficznej. W roku 1952 został wyznaczony na Szefa Wojskowej Służby Topograficznej w Bydgoszczy, a następnie w latach 1954 - 1957 był komendantem Oficerskiej Szkoły Topografów w Jeleniej Górze.

W roku 1958 został przeniesiony do Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie, gdzie w latach 1958-1969 kierował Zakładem Fotogrametrii na etacie profesora nadzwyczajnego. Prowadził wykłady i ćwiczenia z fotogrametrii dla słuchaczy specjalności geodezyjnej. W okresie letnim organizował ćwiczenia polowe z fotogrametrii z zakresu pomiarów osnów fotogrametrycznych, odczytywania zdjęć lotniczych i wykonywania fotogrametrycznych zdjęć lotniczych. Okres pracy na WAT to również okres bardzo intensywnej pracy naukowo-badawczej dr. B. Bohonos a zarówno z fotogrametrii jak i fotointerpretacji. Zakres prowadzonych prac badawczych był niezmiernie szeroki i obejmował m.in. badanie przydatności nadszerokokątnych zdjęć lotniczych do opracowania map na klasycznych autografach analogowych, wyznaczanie elementów orientacji zdjęć lotniczych oraz przetwarzanie nadirowe nadmiernie pochylonych zdjęć lotniczych. Uwieńczenie prac badawczych stanowiła rozprawa doktorska pt.: "Opracowanie stereoskopowych zdjęć lotniczych przy zmienionej odległości obrazu". Promotorem przewodu doktorskiego był prof. Marian Brunon Piasecki. Uchwałą Rady Naukowej Wojskowej Akademii Technicznej z dnia 23 kwietnia 1964 B. Bohonos otrzymał stopień naukowy doktora nauk technicznych. Z kolei podsumowaniem pracy dydaktycznej, prowadzonej na przestrzeni 11 lat, było opracowanie trzech skryptów dla studentów WAT: "Fotogrametria cz. I", "Fotogrametria – cz. II" oraz „Sterofotogrametria lotnicza”. Skrypty te obejmowały pełny kurs fotogrametrii przewidziany programem dla szkół wyższych i stanowiły bardzo obszerne kompendium wiedzy fotogrametrycznej, z którego korzystali nie tylko studenci WAT, ale także studenci innych uczelni w Polsce. W roku 1963 przy Katedrze Geodezji WAT została utworzona – pod kierownictwem prof. Bronisława Dzikiewicza – stacja obserwacji sztucznych satelitów ziemi, w której dr Bohonos pełnił funkcję kierownika sekcji optyczno-fotograficznej. W tym okresie zajmował się także pracami nauko-badawczymi związanymi z wykorzystaniem zdjęć fotograficznych do obserwacji sztucznych satelitów Ziemi.

Oprócz zajęć dydaktycznych prowadzonych na WAT, w latach 1965/66 dr Bohonos prowadził wykłady z fotogrametrii dla studentów specjalności geodezyjnej w Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.

Po zakończeniu służby wojskowej w stopniu pułkownika, w roku 1969 podjął pracę w Państwowym Instytucie Geologicznym, a z dniem 2 maja 1970 dr inż. B. Bohonos rozpoczął pracę w Zakładzie Fotogrametrii Instytutu Geodezji i Kartografii. W dniu 1 stycznia 1972 roku został mianowany przez Prezesa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii samodzielnym pracownikiem naukowo-badawczym w IGiK, a z dniem 1 maja 1973 został mianowany na stanowisko docenta w IGiK. Prace badawcze prowadzone przez doc. Bohonosa dotyczyły między innymi:

- stereofotogrametrii wielkoskalowej w zastosowaniu do badania deformacji terenów górniczych;
- wyznaczania wielkości przemieszczeń i odkształceń powierzchni terenu metodą fotogrametryczną;
- badania dokładności wykonywania zdjęć ortofotograficznych na zestawie TOPOKART-ORTOFOT B;
- opracowania technologii sporządzania map fotograficznych przy zastosowaniu techniki ortofoto;
- opracowania technologii wyznaczania szybkozmiennych przemieszczeń i odkształceń powierzchni terenów górniczych na podstawie zdjęć lotniczych;

- rozwiązanie problemu dwuetapowego przetwarzania nadirowego zdjęć lotniczych o dużych kątach nachylenia;
- badań dotyczących geometryzacji zdjęć satelitarnych, wykonanych w rzucie środkowym, za pomocą metod fotogrametrii analogowej;
- założenia poligonu badawczego PB-SAT służącego do badań opracowań fotogrametrycznych opartych na zdjęciach satelitarnych.

Osiągnięcia naukowo-badawcze doc. Bohonosy znalazły wyraz w przyznaniu Mu licznych nagród i wyróżnień. W roku 1973 Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska przyznał doc. Bohonosowi nagrodę I stopnia za opracowanie metod i technologii modelowania terenu dla celów projektowania obiektów przemysłowych, autostrad i rekultywacji terenów pogórnich. Doc. Bohonos był także laureatem nagrody II stopnia (zespołowej) w konkursie „Mistrz Techniki – Warszawa 1971” organizowanym przez „Życie Warszawy” i Oddział Warszawski NOT. W roku 1976 ponownie, w tym samym konkursie, otrzymał nagrodę II stopnia (zespołową) za pracę: „Opracowanie optymalnej technologii sporządzania map fotograficznych przy zastosowaniu technik ortofoto”. W roku 1977 otrzymał wyróżnienie Prezesa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii za wybitne osiągnięcia naukowe i techniczne w dziedzinie geodezji i kartografii za wykonanie tematu: „Opracowanie ortofotomap dla terenów wysokogórskich w skali 1:2 000, 1:5 000 i 1:10 000”.

Praca w Instytucie Geodezji i Kartografii nie ograniczała się tylko do prowadzenia prac badawczych. Docent Bohonos przez wiele lat był członkiem Rady Naukowej Instytutu Geodezji i Kartografii i przewodniczył Komisji ds. młodej kadry naukowej oraz członkiem Komisji Rady Naukowej IGIK ds. przewodników doktorskich. Na szczególne podkreślenie zasługuje opieka nad młodą kadrą naukową IGIK. Doc. Bohonos był promotorem pracy doktorskiej mgr inż. Jana Ziobro z IGIK pt.: „Analityczna metoda różnicowa wyznaczania przemieszczeń punktów na podstawie bloku fotogrametrycznych zdjęć naziemnych o czasowej bazie fotogramów”. Wielokrotnie był powoływany na recenzenta prac doktorskich.

Doc. Bohonos kilkakrotnie prezentował wyniki swych prac badawczych na kongresach i konferencjach zarówno zagranicznych jak i krajowych.

Za swą działalność zarówno wojskową jak i cywilną doc. Bohonos otrzymał wiele orderów i odznaczeń. Posiadał kilkanaście odznaczeń bojowych m.in. medale zwycięstwa – polski, czechosłowacki i radziecki, srebrny medal zasłużonych na polu chwały, złoty, srebrny i brązowy medal „Siły Zbrojne w Służbie Ojczyzny” a także Złoty Krzyż Zasługi (1963) oraz Krzyż kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1973).

Docent Bohonos wniósł niewątpliwie ogromny wkład do rozwoju metod i technik fotogrametrycznych w naszym kraju. Był nie tylko doskonałym teoretykiem, ale także praktykiem. Wszystkie opracowane przez niego metody i technologie znalazły zastosowanie w praktyce. Cechowała Go niebywała pracowitość i sumienność a także wyjątkowa precyzyjność w realizowaniu opracowań fotogrametrycznych.

Działalność zawodową doc. Bohonosy można podzielić na dwa etapy. Etap pierwszy (1943-1969) był związany ze służbą wojskową, w którym dał się poznać nie tylko jako doskonały dowódca ale także jako wykładowca i dydaktyk - wychowawca wielu pokoleń

polskich topografów i fotogrametrów. Etap drugi (1970-1994) związany był z pracą w Instytucie Geodezji i Kartografii, kiedy to w wyniku prowadzonych przez Niego badań powstało wiele nowych metod i technik fotogrametrycznych.

Docent Bohonos od początku reaktywowania działalności Polskiego Towarzystwa Fotogrametrycznego brał czynny udział w jego pracach. Przygotował wiele referatów na konferencje organizowane przez PTF a później PTFiT. Przez kilka kadencji był członkiem Zarządu PTFiT.

Zmarł w dniu 12 kwietnia 2000 roku. Na uroczystości pogrzebowe, które odbyły się na cmentarzu w Wilanowie w Warszawie, poza rodziną przybyło bardzo liczne grono przyjaciół i kolegów aby odprowadzić na miejsce wiecznego spoczynku drogiego nam Kolegę.

Bibliografia prac doc. dr. inż. Bohdana Bohonosa:

1. Bohonos B., 1963, *Opracowanie stereoskopowych zdjęć lotniczych przy zmienionej odległości obrazu na autografie*, Rozprawa doktorska, Warszawa, WAT, str. 98;
2. Bohonos B., 1963-65, *Fotogrametria*, Warszawa, WAT, cz. 1., 1963, str. 235; cz. 2., 1964, str. 377; cz. 3: *Stereofotogrametria lotnicza*, 1966 str. 367;
3. Bohonos B., 1964, *Opracowanie stereoskopowych zdjęć lotniczych przy zmienionej odległości obrazu na autografie*, Geod. i Kartogr. 2/1964, str. 87-144;
4. Bohonos B., 1964, *Sposoby wykorzystania nadszerokątnych zdjęć lotniczych w służbie topograficznej*, Prz. Geod. 7/1964, str. 257-263;
5. Bohonos B., 1967, *O prawidłowym sposobie afinicznego przekształcania modelu przy opracowaniu nadszerokątnych zdjęć na autografie*, Geod. i Kartogr. 1/1967, str. 29-45;
6. Bohonos B., Bucewicz B., 1969, *XXVIII Konferencja Naukowo-Techniczna SGP „Foto-grametria w mieście”*, Prz. Geod. 1/1969, str. 41-46;
7. Bohonos B., Janiszewski S., 1970, *Metoda analitycznej aerotriangulacji*, Informator IGIK 6/1970, str. 52-56;
8. Bohonos B., 1971, *Sprawozdanie z 33. Tygodni Fotogrametrycznych 1971 w Karlsruhe*, Informator IGIK 6/1971, str.46-61;
9. Bohonos B., Kortas G., 1971, *Stereofotogrametria wielkoskalowa w zastosowaniu do badania deformacji terenów górniczych*, Informator IGIK 2/1971 str. 5-16;
10. Bohonos B., 1972, *O sygnalizacji punktów terenowych dla wielkoskalowych opracowań fotogrametrycznych*, Informator IGIK 2/1972, str. 7-18;
11. Bohonos B., Munnich W., 1972, *Charakterystyka niektórych nowych przyrządów fotogrametrycznych firmy Wild-Heerbrugg A.G.*, Informator IGIK 1/1972, str.49-64;

12. Bohonos B., Munnich W., 1972, *Próba oceny dokładności numerycznego opracowania zdjęć lotniczych na awiografie Wilda B8, wyposażonego w przystawkę rejestracyjną EK8*, Prz. Geod. 3/1972 str. 143-144, 5/1972, str. 223-224;
13. Bohonos B., Bychawski W., 1972, *Wyznaczenie wielkości przemieszczeń i odkształceń powierzchni terenu metodą fotogrametryczną*, Prace IGiK 2/1972 Tom XIX, str.15-42;
14. Bohonos B., 1972, *O sygnalizacji punktów terenowych dla wielkoskalowych opracowań fotogrametrycznych*, Inf. BOINTE Geod. i Kartogr. 2/1972, str.7-18;
15. Bohonos B., 1973, *Współczesne kierunki badań naukowych i zastosowań w dziedzinie fotogrametrii na podstawie sympozjum „33. Tygodnie Fotogrametryczne 1971 w Kalsruhe”*, NRF, Prz. Geod. 1/1973, str. 47-48, 3/1973, str. 135;
16. Bohonos B., 1973, *Zasada, sposób i dokładność wykonania zdjęć ortofotograficznych na zestawie TOPOKART-ORTOFOT B*, Informator IGiK 3/1973, str. 27-43;
17. Bohonos B., 1973, *Nowy sposób kalibracji kamer fotograficznych wg O. Kolbla*, Informator IGiK 4/1973, str. 21-27;
18. Bohonos B., 1974, *Wyniki fotogrametrycznego wyznaczania odkształceń powierzchni terenu w rejonie wpływów eksploatacji górniczej*, Informator IGiK 5/1974, str. 16-25;
19. Bohonos B., 1974, *Perspektywy zastosowania ortofotografii do opracowania i aktualizacji map wielkoskalowych*, Prz. Geod. 3/1974, str. 128-131;
20. Bohonos B., 1976, *Badania nad opracowaniem technologii sporządzania map fotograficznych przy zastosowaniu techniki ortofoto*, Informator IGiK 1/1976, str. 23-38;
21. Bohonos B., 1976, *Technologia wyznaczania dużych szybkościennych przemieszczeń i odkształceń powierzchni terenów górniczych na podstawie zdjęć lotniczych oraz wyniki jej zastosowania*, Prace IGiK 3/1976 Tom XXIII, str. 3-34;
22. Bohonos B., Podlacha K., Kramarz Z., 1977, *Możliwości i perspektywy zastosowania technik ortofoto w Polsce w najbliższych latach*, Biul. Inf. IGiK 6/1977, str. 63-74;
23. Bohonos B., 1977, *Wyniki badań w zakresie wykonania ortofotomap wielkoskalowych*, Prz. Geod. 5/1977, str. 183-184;
24. Bohonos B., 1978, *O pracach naukowo-badawczych wykonanych w Instytucie Fotogrametrii Uniwersytetu Technicznego w Wiedniu w lipcu 1978 r.*, Biul. Inf. IGiK 4/1978, str. 37-47;
25. Bohonos B., 1978, *Wyniki badania dokładności zdjęć ortofoto opracowanych na Avioplane OR-1 Wilda*, Biul. Inf. IGiK 5/1978, str. 13-28;
26. Bohonos B., Dźwigałowski F., 1978, *Wyniki badania praktycznej dokładności aerotriangulacji z niezależnych modeli, pomierzonych na stereokomparatorze precyzyjnym*, Prz. Geod. 5/1978, str. 167-168;
27. Bohonos B., 1979, *Niektóre właściwości opracowania map fotograficznych terenów wysokogórskich za pomocą przystawek ortofoto oraz wyniki prac doświadczalno-badawczych*, Prace IGiK 1/1979 Tom XXVI, str. 43-62;

28. Bohonos B., 1979, *Nowe systemy ortofotograficzne C. Zeiss - Jena oraz wstępne wyniki testowania*, Prz. Geod. 1/1979, str. 39-40;
29. Bohonos B., 1979, *O zastosowaniu systemu Topomap z automatyczną eliminacją paralaks podłużnych i próbnym wyników opracowań*, Biul. Inf. IGiK 1/1979, str. 17-36;
30. Bohonos B., 1979, *Sprawozdanie z 37 Tygodnia Fotogrametrycznego, 1979*, Stuttgart, Biul. Inf. IGiK 5/1979, str. 41-49;
31. Bohonos B., 1980, *Ortofotografia – nowa technika fotogrametryczna w zastosowaniu do opracowania mapy zasadniczej*, Prz. Geod. 3/1980, str. 100-106;
32. Bohonos B., Federowska J., Grodzicki M., 1980, *Zastosowanie Topofleksu Zeissa z Jeny do opracowania treści wewnętrznej map gospodarczych nadleśnictw*, Prz. Geod. 3/1980, str. 106-109;
33. Bohonos B., 1981, *Tendencje rozwojowe produkcji nowoczesnych instrumentów i systemów fotogrametrycznych (na podstawie przeglądu wystawy XIV Kongresu Międzynarodowego Towarzystwa Fotogrametrycznego – Hamburg 1980)*, Biul. Inf. IGiK 2/1981, str. 39-75;
34. Bohonos B. (współaut.), 1983, *Wytyczne techniczne K-2.3. Sporządzanie map fotograficznych*, Warszawa, GUGiK, str. 24;
35. Bohonos B., 1984, *Fotomechaniczna metoda nadirowego przetwarzania zdjęć lotniczych nadmiernie nachylonych*, Prace IGiK 1/1984 Tom XXXI, str. 3-15;
36. Bohonos B., 1986, *Problem dwuetapowego przetwarzania nadirowego zdjęć fotogrametrycznych o dużych kątach nachylenia*, Prace IGiK 1/1986, Tom. XXXIII, str. 3-37;
37. Bohonos B., 1988, *O kształceniu i podnoszeniu kwalifikacji w zakresie informatyki komputerowej w NRD*, Biul. Inf. IGiK 1/1988, str. 34-44;
38. Bohonos B., 1988, *Badania nad geometryzacją wykonanych w rzucie środkowym zdjęć satelitarnych za pomocą metod fotogrametrii analogowej*, Biul. Inf. IGiK 2/1988, str. 5-15;
39. Bohonos B., 1990, *Geometryzacja wykonanych w rzucie środkowym zdjęć satelitarnych za pomocą metod fotogrametrii analogowej*, Prace IGiK 1-2/1990 Tom. XXXVII, str. 131-166;
40. Bohonos B., 1992, *Spotkanie z dr J. M. Zarzyckim w Instytucie Geodezji i Kartografii*, Biul. Inf. IGiK 23/1992, str. 26-28;
41. Bohonos B., Dźwigałowski F., 1994, *Poligon badawczy PB-SAT do kartometrycznego opracowania zdjęć satelitarnych*, Prz. Geod. 7/1994, str. 23-24.